

Ülenurme Vallavalitsuse 2013. aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

Nimetus	Ülenurme Vallavalitsus
Registrikood	75007422
Aadress	Pargi 2 Ülenurme 617014
Telefon	+372 7502 600
Faks	+372 7502 610
E-posti aadress	vald@ylenurme.ee
Interneti kodulehekülje aadress	www.ylenurme.ee
Majandusaasta algus	01.01.2013
Majandusaasta lõpp	31.12.2013
Audiitorbüroo	Grant Thornton Rimes OÜ

Ülenurme Vallavalitsuse 2013.aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

Sisukord	Lk
1. Tegevusaruanne	
1.1 Konsolideerimisgrupi koosseis	3
1.2 Konsolideerimisgrupi peamised finantsnäitajad	4
1.3 Ülevaade majanduskeskkonnast	5
1.4 Ülevaade konsolideerimisgrupi peamistest arendusuundadest	5-6
1.5 Ülevaade arengukava täitmisest	7-9
1.6 Ülevaade valitseva ja olulise mõju all olevate äriühingute ja sihtasutuse tegevusest	10
2. Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne	
2.1 Konsolideeritud bilanss	11
2.2 Konsolideeritud tulemiaruanne	12
2.3 Konsolideeritud rahavoogude aruanne	13
2.4 Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	14
2.5 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	15-32
Lisa 1 Aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	15-18
Lisa 2 Raha ja selle ekvivalendid	19
Lisa 3 Maksud, lõivud, trahvid	19
Lisa 4 Muud nõuded ja ettemaksed	20
Lisa 5 Finantsinvesteeringud	20
Lisa 6 Osalused sihtasutustes	20
Lisa 7 Osalused tütarettevõtjates	21
Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	21
Lisa 9 Materiaalne põhivara	22-23
Lisa 10 Muud kohustused ja saadud ettemaksed	23
Lisa 11 Laenukohustused	23-24
Lisa 12 Saadud toetused	24-25
Lisa 13 Tulud kaupade ja teenuste müügist	26
Lisa 14 Muud tegevustulud	26
Lisa 15 Antud toetused	26-27
Lisa 16 Tööjõukulud	27
Lisa 17 Muud tegevuskulud	28
Lisa 18 Seotud osapooled	28-29
Lisa 19 Konsolideerimata finantsaruanded	30-32
2.6 Eelarve täitmise aruanne	33-35
2.7 Selgitused eelarve täitmise aruandele	35
3. Vandeaudiitori aruanne	36
4. Allkirjad majandusaasta aruandele	37

TEGEVUSARUANNE

Konsolideerimisgrupi koosseis

A Konsolideeriv üksus Ülenurme Vallavalitsus

- 1 Volikogu
- 2 Vallavalitsus
- 3 Maakorraldus
- 4 Ehitus
- 5 Transport
- 6 Turism
- 7 Keskkonnakaitse
- 8 Muu elamu- ja kommunaalmajandus
- 9 Muusikakool
- 10 Noortekeskus
- 11 Külitse raamatukogu
- 12 Tõrvandi raamatukogu
- 13 Ülenurme raamatukogu
- 14 Reola kultuurimaja
- 15 Kirjastamisteenused
- 16 Soinaste lasteaed
- 17 Tõrvandi lasteaed
- 18 Ülenurme lasteaed
- 19 Gümnaasium
- 20 Tõrvandi päevakeskus
- 21 Ülenurme päevakeskus
- 22 Koduteenused
- 23 Muu sotsiaalne kaitse

B Konsolideeritud üksused

Üksuse nimetus	Ülenurme vv osaluse määr
Ülenurme Areng SA	100
Olme OÜ	100
Ülenurme Teed OÜ	100

Aruandeaastal lisandus asutuste struktuuri Soinaste lasteaed.

Ülevaade tähtsamatest finantsnäitajatest

Konsolideerimisgrupi tähtsamad finantsnäitajad
Tuhandetes eurodes

	2013	2012	2011	2010	2009
Bilansi näitajad					
Varad aasta lõpus	15 959	15 607	11 670	11 879	10 976
Kohustused aasta lõpus	1 727	1 652	891	1 165	644
Netovara aasta lõpus	14 232	13 955	10 779	10 713	10 333
Tulemiaruaande näitajad					
Tegevustulud	7 341	7 201	6 194	6 561	7 189
Tegevuskulud	-7 229	-6 659	-6 142	-6 176	-6 101
Tulem	274	686	28	380	1 098
Muud näitajad					
Põhivarainvesteeringute maht	13 808	13 949	10 161	10 576	9 340
Likviidsus*	1	0,62	1,11	0,53	1,43
Lühiajaline maksevõime**	2	1,61	2,09	1,41	2,59
Kohustuste osakaal varadest	0	0,11	0,08	0,10	0,06
Laenukohustuste osakaal varadest	0	0,05	0,02	0,03	0,00
Piirmäärade täitmine arvestusüksuse konsolideeritud näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem***	825	823			
Netovõlakoormus****	-349	154			
Piirmäärade täitmine konsolideerimata näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem***	813	1 152			
Netovõlakoormus****	-45	407			

*Likviidsus – likviidsed varad/lühiajalised kohustused

**Lühiajaline maksevõime – käibevara/lühiajalised kohustused

***Põhitegevuse tulem – põhitegevuse tulude ja kulude vahe; piirmäär on null

****Netovõlakoormus – kohustuste ning likviidsete varade vahe; piirmäär 2013 aastal on 60% põhitegevuse tuludest.

Ülevaade majanduskeskkonnast

Statistikaameti esialgsel hinnangul jäi Eesti SKP maht neljandas kvartalis aastatagusele tasemele ning kogu 2013. aasta majanduskasvuks kujunes 0,7%. Tarbijate ja enamiku ettevõtjate kindlustunne on viimase poole aasta jooksul pigem paranenud nii Eesti lähimatel naabritel kui EL-is keskmiselt. On lootus, et 2011. aasta kevadel alanud euroala majanduskriisi teine laine on mööda saamas ning kauaoodatud välisnõudluse taastumine võib alata. Neljandas kvartalis jätkus Maksu- ja Tolliameti andmetel majanduses palgatulu kiire kasv (8%) nii töötajate arvu kui keskmise palga suurenemise tõttu.

Jaanuaris tõusid hinnad kuuga 0,4% ning aastases võrdluses pidurdus hinnatõus 1,1%-ni, inflatsioon alanes elektrituru mulluse avanemise mõju taandumise tõttu. Inflatsioon on püsinud langustrendil alates möödunud aasta suvekuudest ning alanes jaanuaris madalaimale tasemele. Aasta kokkuvõttes tõusid hinnad möödunud aastal 2,8%, mis oli madalam rahandusministeeriumi suvisest prognoosist. Peamine põhjus oli toiduainete hinnatõusu oodatust kiirem aeglustumine.

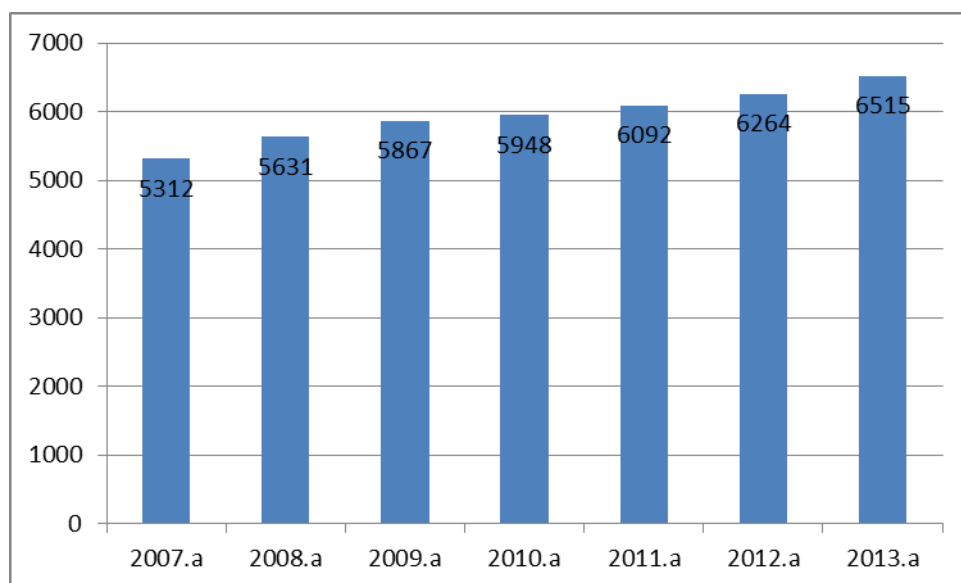
2013. aasta neljandas kvartalis tööga hõivatute arv aastases võrdluses oluliselt ei suurenenud, kuid kokku kasvas hõive 2013. aastal siiski 6000 inimese ehk 1% võrra, selgub Statistikaameti tööjõu-uuringust. Töötuse määr oli aasta lõpus 8,7%, mis on madalam aastatagusest, kuid hooajalistel põhjustel kõrgem kui kolmandas kvartalis. Hõive kasvas oluliselt majutuses ja toitlustuses, mis on seotud nii välituristide arvu jätkuva kasvu kui siseturismi elavnemisega.

Ülevaade konsolideerimisgrupi peamistest arengusuundadest

Ülenurme vald asub Tartu maakonnas, piirneb vahetult Tartu linnaga, Tähtvere, Nõo, Kambja, Haaslava ja Luunja vallaga.

Valla pindala on 86,3 km², mis moodustab 2,8% Tartumaast. Ülenurme vallas on kaks üle tuhande elanikuga alevikku (Ülenurme ja Tõrvandi) ning 12 küla.

Elanike arvu kasv aastatel 2007- 2013

Valla elanike arv on viimaste aastate jooksul suurenenud jõudsalt, sest vallas on toimunud väga intensiivne elamuehitus. Elanikkonna suurenemise põhjusteks on kõrge sündivus ja sisseränne.

Valla elanike haridustase on suhteliselt kõrge ning annab hea eelduse konkureerimaks tööturul. Tartu linna lähedus võimaldab tööjõulistel inimestel linnas tööl käia.

Sarnaselt eelmistele aastatele kõikus registreeritud töötuse määr Ülenurme vallas 3,5- 4,5% ümber tööealisest elanikkonnast. 2013. aasta võrdluses oli töötus madalaim septembris, mil oli töötukassas arvel 104 vallakodanikku ning kõrgeim aprillis, kui arvel oli 129 töötut.

Terav lasteaiakohtade puudus vallas oli muutunud oluliseks takistuseks valla arengule. See tingis vajaduse rajada Soinaste külla uus lasteaed, mille ehitust ka 2012 aastal alustati ja mis alustas tööd 2013. aastal. Loodi juurde 120 lasteaiakohta.

Noorsootöö laiendamiseks on lähiaastatel planeeritud ajaloolisele Vanamõisa platsile rajada laulukaar, mille planeeritud ruumides leiab koha noortekeskuse muusikatuba koos kööginurga, tualeti ja esinejate garderoobiruumiga. Noortekeskuse laiendamiseks kavandatakse veel Tõrvandi spordihalli II korruse ehitamist.

Tõrvandi parkmetsa kavandatakse rajada tervisespordirada. Külitse külas Ropka järve ääres asuvale Kiigemäele on kavandatud rajada puhke- ja virgestusala koos lõkkeplatsi, mänguväljakute ja kultuuriürituste korraldamiseks mõeldud vabaõhulavaga.

Tähistatud ja valgustatud kergliiklusteed on planeeritud rajada Ülenurmelt Voorele ja Külitsesse ning Tõrvandist Tartusse.

Olulisimaks Ülenurme valla tugevuseks on valla paiknemine. Asukohta Tartu linna piiril võimendavad küllaltki head ühendusteed ning logistilised ühendused. Asukoha ja ühenduse kõrval on valla kaalukaks tugevuseks valla territooriumi kompaktsus. Omavahel on alevikud ja külad tihedalt seotud ning nende kogukonnatunnetus on küllaltki tugev.

Ülevaade arengukava täitmisest 2013 aastal

2013. aastal jätkus Ülenurme valla arengukavas püstitatud eesmärkide ja ülesannete täitmine. Ülenurme valla arengukava aastateks 2004-2010 võeti vastu 09.03.2004 ja igal aastal arengukava täiendatakse. 2007 aastal täiendati ja muudeti arengukava niivõrd, et tuli 04.09.2007 kinnitada uus redaktsioon. Arengukava on muudetud ja täiendatud 15.01.2008, 14.10.2008, 10.02.2009 ja 21.09.2010.

19. aprillil 2011 otsustas Ülenurme Vallavolikogu algatada Ülenurme valla arengukava koostamise aastateks 2011 – 2016. Arengukava kehtestati 20.12.2011 määrusega nr 15. 25. septembri 2012 määrusega nr 5 kehtestati valla arengukava ja eelarvestrateegia aastateks 2012 – 2017.

Ülenurme valla arengukava 2013-2018 ja eelarvestrateegia aastateks 2014- 2017 kehtestati Ülenurme Vallavolikogu määrusega nr 15 24.09.2013.

2013. aastal suurenes valla elanike arv 165 inimese võrra.

Peaesmärk: Heatasemeline alus-, põhi- ja gümnaasiumiharidus

Tagada igale lapsele kaasaegne õppijasõbralik õpi- ja kasvukeskkond ning võimaldada igale lapsele võimetekohane õpe. Õpetajaskonna motiveerimine, asjatundliku ja stabiilse haridusjuhtimise tagamine.

Alusharidus

Vallal on kolm munitsipaallasteaeda ja Külitse külas eralasteaed 54 lapsele, mille finantseerimise vald võttis enda kanda, makstes 2013 aastal 484,66 eurot lapse kohta kuus lasteaia ülalpidamiskuludeks. Ülenurme lasteaias on 7 rühma 152 lapsega. Tõrvandi lasteaias on 4 rühma 80 lapsega. Soinaste küla Laululinna lasteaia ehitusega lasteaia järjekord vähenes 2013 aastal 128 lapse võrra.

Üldharidus

Ülenurme Gümnaasium asub kahes eraldi hoones, algklassid Tõrvandi alevikus ning põhikool gümnaasiumi klassidega Ülenurme alevikus. 2013 aastal õppis koolis 716 õpilast, 30 klassikomplektis.

Muusikakool

Muusikakoolis õpib 166 last. Muusikakool esitas 2013. aastal Eesti Noorsootöökeskusele taotluse toetuse saamiseks saksofoni muretsemiseks, raha saadi 747 eurot.

Peaesmärk: Atraktiivne ettevõtluskeskkond

Ülenurme valla arengu teadlikuks kujundamiseks turundatakse valda ja selle head logistilist asukohta, tutvustatakse võimalusi ettevõtluse arendamiseks.

Peaesmärk: Mitmekesine kultuuri, spordi ja vaba aja veetmise võimalused

Rajada puhkuse ja vaba aja veetmise võimaluste laiendamiseks tervisespordirajad.

Arendada koordineeritult kultuuri-, spordi-, puhkuse ja vaba aja veetmise võimalusi.

Arendada kultuurimaja, pere- ja noortekeskuse, raamatukogu, kooli ja lasteaia ühistegevust vallaelanike vaba aja sisustamiseks, seltsielu elavdamiseks ning tervisespordi edendamiseks

Omavalitsuse ülesandeks on rahvuskultuuri säilitamine ja populariseerimine ning selle arengut soodustavate tingimuste loomine. Mitmekesine huvialaringide tegevus annab võimaluse sisukaks vaba aja veetmiseks, propageerib tervislikke eluviise ja annab täiendavaid teadmisi. Reola kultuurimajas tegutseb 12 taidlus- ja huvialaringi

Põhilised valla spordirajatised on Tõrvandi ja Ülenurme alevikes. Kavandatud on mängu- ja spordirajatiste ehitamine uute elurajoonide ja korruselamute juurde.

Peaeesmärk: Nõuetekohane tervishoid ja sotsiaalhoolekanne

Sotsiaalprobleemide ennetamiseks on korraldatud preventiivne töö, erialaspetsialistide kaasamine ja operatiivne info levitamine.

Vastavalt sotsiaalhoolekande seadusele on sotsiaalhoolekanne sotsiaalteenuste, sotsiaaltoetuste ja muu abi osutamise või määramisega seotud toimingute süsteem isikutele või perekondadele toimetulekuraskuste ennetamiseks, kõrvaldamiseks ja kergendamiseks ning erivajadustega isikute sotsiaalsele turvalisusele, arengule ja ühiskonnas kohanemisele kaasaaitamiseks. Ülenurme alevikus on 17 kohaline eakate kodu, mis asendab kodu vanuritele ning füüsilise puudega vallaelanikele. Tõrvandi alevikus on heakorrastatud 8-korteriga elamu, mida kasutab kaheksa toimetulekuraskustes perekonda. Tõrvandi ja Ülenurme alevikes töötab kaks päevakeskust, mis pakuvad huvialast tegevust valla elanikele, tegevuses osaleb aktiivselt 60 inimest.

Peaeesmärk: Rikkumata keskkond

Likvideerida isetekkelised prügi mahapaneku kohad, lahendada orgaaniliste jäätmete käitlemine kohapeal. Tõhustada heakorra tagamiseks järelvalvet ja kõrgendada vastavaid nõudmisi kinnistu omanikele Viia läbi aktiivset keskkonnakaitsealast selgitustööd ja –tegevusi laste, noorte ja puhkajate seas.

Peaeesmärk: Kvaliteetne tehniline taristu

Tehniline infrastruktuur moodustab vajaliku keskkonna nii inimestele elamiseks kui ettevõtetele nende funktsioneerimiseks. Kvaliteetse elukeskkonna tagamiseks on vajalik teha investeeringuid keskkonda säilitavatesse meetmetesse, samuti valla heakorra parandamisse.

Valla teede kogupikkus on 107,5 km ning Ülenurme ja Tõrvandi alevike teid on 3,4 km. Teede üldine olukord on rahuldav

Peaeesmärk: Arukas kohaliku omavalitsuse juhtimine ja arengu kavandamine

Luua elanikele parim elukeskkond, tagada kohaliku omavalitsuse üksuse võimekus täita omavalitsuslikke ülesandeid kvaliteetselt ja majanduslikult kaalutletult, olla kohaliku kogukonna usaldusväärne eestvedaja ja partner.

Ülenurme Vallavalitsuse 2013.aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

Investeeringud 2013 aastal eurodes

	Kava 2013	Täitmine 2013
Soinaste lasteaia ehitus	524 873	524 873
sh.toetuste arvelt	386 698	386 568
Tõrvandi spordihoone II korruse ehitus noortekeskuseks	157 973	3 600
sh.toetuste arvelt	31 956	0
Soinaste lasteaia sisustus	208 200	214 900
Vallateede pindamine	60 000	59 988
sh.toetuste arvelt	60 000	59 988
Jalaka tänava pikenduse ehitus	80 000	66 500
Ülenurme spordihoone duširuumi remont ja ventilatsiooni väljaehitamine	46 500	41 210
Tänavavalgustuse rek.	20 000	1 218
Gümnaasiumi õppevahendite uuendamine	16 031	14 201
Kultuurimaja akende vahetus	12 000	13 164
Kergliiklusteede projekteerimine ja ehitus	10 000	16 848
Gümnaasiumi lasketiiru rek.	3 000	0
Vanamõisa platsi laululava projekt ja ehitus	2 200	0
Tõrvandi lasteaia liiklusväljak ja õuevahendite korrastamine	1 500	22 777
sh.toetuste arvelt	0	5 000
Muusikakooli inventari uuendamine	2 580	2 580
Männi elamurajooni vee-ja kanalisatsiooni- trassi ühendamine Ülenurme alevikuga	0	2400

Ülevaade valitseva ja olulise mõju all olevate äriühingute ja sihtasutuste kohta

Ülenurme vallal on kaks tütarettevõtjat ja üks sihtasutus osalusega 100%.

OÜ Olme, asutatud 2002. aastal, mille põhitegevuseks on Ülenurme ja Tõrvandi alevike ning Uhti küla soojusenergiaga varustamine. Samuti hooldab ettevõtte valla haljasalasid, varustab veega ning teostab remonttöid kortermajades. OÜ Olme on loodud kindla eesmärgiga, lahendamaks Ülenurme vallas kommunaalprobleeme.

Alates 01.novembrist 2011. a määrati volikogu poolt Ülenurme ja Tõrvandi alevikes uueks vee- ettevõtjaks AS Tartu Veevärk. OÜ Olme on kinnitatud viieks aastaks jätkuvalt veeoperaatoriks Reola ja Uhti külas ning uueks tegevuspiirkonnaks operaatorteenuse osutamisel sai Räni piirkond.

OÜ Ülenurme Teed, asutatud 2002. aastal, mille põhitegevusalaks on valla teede hooldus ja remont, kuivendussüsteemide, mitteriigimaanteede ja keskkonnakaitse rajatiste ehitamine. Lisaks osutab OÜ Ülenurme Teed transportteenust (v.a. litsenseeritud tegevusalad) ja põllutöid teenustööna.

OÜ Olme ja OÜ Ülenurme Teed tähtsamad finantsnäitajad on esitatud aastaaruande lisan 7.

SA Ülenurme Areng asutati 2008 aastal eesmärgiga Ülenurme valla ja seda ümbritsevate piirkondade kohalikule arengule kaasaaitamiseks. Aruandeaastal majandustehinguid ei toimunud.

SA Ülenurme Areng finantsnäitajad on esitatud aastaaruande lisan 6.

KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD BILANSS

Tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2013	31.12.2012
VARAD		15 959	15 608
Käibevara		2 151	1 663
Raha	2	1 313	640
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	3	458	401
Muud nõuded ja ettemaksed	4	367	612
Varud		13	10
Põhivara		13 808	13 945
Finantsinvesteeringud	5	3 096	2 919
Nõuded ja ettemaksed	4	2	1
Kinnisvarainvesteeringud	8	10	11
Materiaalne põhivara	9	10 700	11 014
KOHUSTUSED JA NETOVARA		15 959	15 608
Lühiajalised kohustused		952	1 028
Võlad tarnijatele	10	176	348
Võlad töötajatele	10	156	131
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	10	448	377
Laenukohustused	11	172	172
Pikaajalised kohustused		775	622
Laenukohustused	11	775	613
Muud kohustused	10	0	9
Netovara		14 232	13 958
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem		13 958	10 779
Arvestuspõhimõtte muutus		0	2 491
Aruandeaasta tulem		274	688

KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE

Tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2013	31.12.2012
TEGEVUSTULUD		7 341	7 201
Maksutulud	3	4 464	3 924
Tulud kaupade ja teenuste müügist	13	1 428	1 353
Saadud toetused	12	1 375	1 898
Muud tegevustulud	14	74	26
TEGEVUSKULUD		-7 229	-6 657
Antud toetused	15	-834	-764
Tööjõukulud	16	-2 879	-2 477
Muud tegevuskulud	17	-2 591	-2 592
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	8,9	-925	-824
TEGEVUSTULEM		112	544
FINANTSTULUD JA -KULUD		162	144
Intressikulu	11	-19	-15
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt		181	159
ARUANDEAASTA TULEM		274	688

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2013	2012
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST		813	840
Aruandeperioodi tegevustulem		112	544
Korrigeerimised		701	296
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	8,9	925	824
Põhivara soetusega kaasnev käibemaksukulu	17	102	384
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist	9	-55	0
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	12	-259	-929
Varude netomuutus		-4	5
Nõuete ja ettemaksete netomuutus	3,4	-76	-50
Kohustuste ja ettemaksete netomuutus	10	68	62
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST		-282	-1 529
Materiaalse põhivara soetus	9	-795	-2 170
Laekunud sihtfinantseerimist põhivara soetuseks	12	451	636
Laekunud dividendid	5	4	3
Laekunud intresse ja muid finantstulusid	2	1	2
Laekunud materiaalse põhivara müügist		57	0
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST		142	530
Laekunud saadud laene		333	667
Tagasi makstud saadud laene	11	-169	-119
Tasutud kapitalirendi põhiosa makseid	11	-3	-3
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	11	-19	-15
PUHAS RAHAVOOG		673	-159
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	2	640	799
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	2	1 313	640
Raha ja selle ekvivalentide muutus		673	-159

KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

Tuhandetes eurodes

Netovara seisuga 31.12.2011	10 779
Arvestuspõhimõtte muutus	2 491
Aruandeaasta tulem	688
Netovara seisuga 31.12.2012	13 958
Aruandeaasta tulem	274
Netovara seisuga 31.12.2013	14 232

Lisa 1 Aastaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Käesolev konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaruanne on koostatud vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga. Eesti hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Selle põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid (RTJ) ning riigi raamatupidamise üldeeskiri. Konsolideerimisgrupp rakendas alates 01.01.2012 RTJ-d, mis on kohustuslikud alates 01.01.2013 algavatele majandusaastatele.

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist, v.a enne 1995. a soetatud kinnisvarainvesteeringud ja materiaalne põhivara, mis on kajastatud ühekordselt ümberhinnatud väärtuses ning kauplemiseesmärgil hoitavad väärtpaberid, mida kajastatakse õiglasel väärtuses.

Arvestuspõhimõtete muutus

Alates 01.01.2012 muutsid konsolideerimisgruppi kuuluvad äriühingud varade sihtfinantseerimise arvestuspõhimõtteid tulenevalt uute RTJ-de rakendamisest. Vastavalt riigi raamatupidamise üldeeskirjale lubati lihtsustamise eesmärgil varasemate perioodide andmed jätta korrigeerimata. Äriühingud kajastavad oma aastaruannetes esitatud kasumiaruandes lisaks kasumit/kahjumit, mis oleks tekkinud varasematel perioodidel kasutatud varade sihtfinantseerimise arvestuspõhimõtete korral.

Varade sihtfinantseerimist kajastasid kasumi teenimise eesmärki omavad tütarettevõtjad varasemalt bilansis esmalt kohustusena ning amortiseerisid selle tuludesse varade kulumi arvestuse perioodil. Seetõttu oli varem kajastatud sihtfinantseerimise mõju nende kasumiaruandele null eurot. Uute arvestuspõhimõtete kohaselt kajastatakse varade sihtfinantseerimine tuluna varade saamise perioodil. Seisuga 31.12.2011 konsolideerimisgrupis kajastatud sihtfinantseerimise kohustus summas 2 491 tuhat eurot kajastati arvestuspõhimõtete muutmise tulemusena seisuga 01.01.2012 eelmiste perioodide jaotamata tulemina.

Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem bilansikuupäevast arvestatuna.

Raha ja raha ekvivalendid

Bilansis kajastatakse rahana kassas olevat sularaha ning pankades olevaid arvelduskontode jääke (v.a arvelduskrediit) ja lühiajalisi tähtajalisi deposiite. Pangadeposiitidelt bilansikuupäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse viitlaekumistena.

Nõuded

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Aruandeperioodil laekunud, kuid varasematel perioodidel kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Pikaajalisi nõudeid kajastatakse algselt saadaoleva tasu nüüdiseväärtuses.

Varud

Varudena on kajastatud küttepinnud ja –õli. Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (v.a käibemaks, mis kajastatakse soetamisel kuluna) ja muudest soetamisega seotud otsestest kulutustest. Varude jäägi hindamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Finantsinvesteeringud

Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse aktsiaid ja osi, millest grupp omab alla 20%. Nimetatud pikaajalised finantsinvesteeringud on tehtud avalikku sektoris kuuluvatesse äriühingutesse koostöös teiste omavalitsuste üksustega ning neid kajastatakse sarnaselt olulise mõju all olevate osalustega.

Osalused konsolideerimata aruannetes

Aruandekohustuslase bilansis kajastatakse tuletatud soetusmaksumuses neid osalusi sihtasutustes ja äriühingutes, mille üle aruandekohustuslasel on valitsev mõju. Tuletatud soetusmaksumuses kajastatakse konsolideerimata aruannetes ka osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes. Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtus kapitaliosaluse meetodil ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumus. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja mittetulundusühingute korral nende omakapital tervikuna) on langenud allapoole osaluse bilansilisest väärtusest. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevate üksuste ja olulise mõju all olevate äriühingute tegevus kajastub konsolideeritud aruandes alates valitseva või olulise mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni. Valitseva mõju all olevate üksuste ja olulise mõju all olevate äriühingute soetamist kajastatakse ostumeetodil, mille korral hinnatakse omandatud osaluste varad ja kohustused nende õiglasest väärtusest (v.a ühise kontrolli all toimuvad soetused, mida kajastatakse nende raamatupidamisväärtuses). Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud aruannetes liidetud rida-realt meetodil, kusjuures konsolideerimisel hõlmatud üksuste omavahelised nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on elimineeritud. Osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes kajastatakse konsolideeritud aruannetes kapitaliosaluse meetodil.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maa, hooned, rajatised), mida hoitakse väljarentimise eesmärgil ja mida konsolideerimisgrupp ega ükski teine avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused) analoogiliselt materiaalse põhivara kajastamisele.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid, mida kasutatakse hinnanguliselt pikema perioodi jooksul kui üks aasta ja mille soetusmaksumus on alates 2000 eurost (kuni 31.12.2010 soetatud varade korral alates 1917 eurost). Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, liidetakse soetusmaksumusele. Rekonstrueerimisväljaminekute lisamisel hinnatakse vara järelejäänud kasulikkude eluiga ja vajadusel reguleeritakse põhivara kulum normi. Põhivara soetusmaksumusse arvatakse kulutused, mis on vajalikud selle kasutuselevõtmiseks, v.a soetusega kaasnevad maksud,

lõivud, laenu-, koolitus- ja lähetuskulud, mis kajastatakse kuluna. Põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit alates vara kasutuselevõtmise kuust ning lõpetatakse vara täielikul amortiseerumisel või kasutusest eemaldamise kuule eelneval kuul. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle hinnangulisest kasulikust elueast. Kui põhivara koosneb erineva hinnangulise kasuliku elueaga komponentidest, mille soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt hinnata, võetakse komponendid eraldi arvele.

Uue põhivara kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Hooned ja rajatised 5- 10%

Masinad ja seadmed 20%

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed 40%

Muu inventar, tööriistad 20%

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Ümberhindlus

Aastatel 2003 – 2005 viidi läbi kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara ühekordne ümberhindlus, mis tulenes vajadusest võtta arvesse enne 1996. a toimunud hüperinflatsiooni ja korrigeerida varasemaid puudujääke raamatupidamises. Seoses maareformi kehtimisega on ümberhindluste kajastamist jätkatud ka peale 2005.a, võttes arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad. Samuti võetakse ümberhindlusena jätkuvalt arvele aruandeperioodil omandatud peremehetut vara, mis on saadud seoses pärijate puudumisega. Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Objektide korral, millel turuhind puudub, kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks jääkasendusmaksumuse meetodit. Maa arvelevõtmiseks kasutatakse maksustamishinda kui turuhind pole teada.

Renditud varad

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustust vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks.

Finantskohustused

Finantskohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Olulised tehingukulutused võetakse efektiivse intressimäära arvutamisel arvesse ja kantakse kohustuse eluea jooksul intressikuludesse.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimistega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine aset leiab. Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemad eraldi. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Sihtfinantseerimise korral põhivara

soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, sihtfinantseerimise summa aga kajastatakse samal ajal bilansis tuluna.

Konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute arvestuspõhimõtteid muudeti, vt selgitust osas Arvestuspõhimõtete muutus.

Tulude arvestus

Kogutud maksude ning loodusvarade kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt Maksu- ja Tolliameti poolt esitatud teatistele. Kohalike maksude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt. Lõivutulu kajastatakse lõivuga maksustatud toimingu päeval ning trahve trahvide määramise päeval. Toodete, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt sisemise intressimäära alusel. Dividenditulu kajastatakse dividendide väljakuulutamisel.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh käibemaks, kajastatakse soetamishetkel kuluna tulemiaruarande kirjel Muud tegevuskulud.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse Ülenurme valla volikogu ja valitsuse liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsolideerimisgruppi kuuluvate sihtasutuste ja äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud Ülenurme vallavalitsuse kohta (konsolideerimata) kassapõhiselt, mistõttu selle andmeid ei ole võimalik võrrelda tekkepõhistes konsolideerimata aruannetes (vt lisa 19) kajastatud andmetega. Lisaks kassapõhisest printsiibist tulenevatele ajalistele erinevustele on selles kasutusel veel järgmised olulised erinevad arvestuspõhimõtted:

*) põhivara soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivara müügist laekunud summad tuluna, amortisatsiooni ja muid põhivaradega tehtud mitterahalisi tehinguid eelarve täitmise aruandes ei kajastata;

*) kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivara soetamise kuluna (tekkepõhises aruandes eraldi tulemiaruarande real Muud tegevuskulud).

Lisa 2 Raha ja selle ekvivalendid

Tuhandetes eurodes

	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
Sularaha	7	6
Arvelduskontod pankades	1 306	634
Kokku raha ja selle ekvivalendid	1 313	640
Rahalt teenitud intressitulu	1	1

Lisa 3 Maksud, lõivud, trahvid

Tuhandetes eurodes

A. Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded ja maksukohustused

	Lühiajalised nõuded		Lühiajalised kohustused	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Maksud brutosummas				
Tulumaks	455	394	51	38
Maamaks	0	1	1	0
Käibemaks	0	0	11	15
Sotsiaalmaks	0	0	95	73
Töötuskindlustusmaks	0	0	8	8
Kogumispension	0	0	4	3
Kokku maksud	455	395	170	137
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	3	6	6	6
Kokku maksud, lõivd ja trahvid	458	401	176	143

	2013	2012
B. Maksu-, lõivu- ja trahvitulud	4 464	3 924
Tulumaks	4 357	3 805
Maamaks	100	113
Reklaamimaks	7	6
Lõivud (vt lisa 13)	20	17
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud (vt lisa 14)	17	24
Kokku maksud, lõivud, trahvid	4 501	3 965

Lisa 4 Muud nõuded ja ettemaksed

Tuhandetes eurodes

	31.12.2013	31.12.2012
Nõuded ostjate vastu	222	240
Brutosummas	253	280
Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud	-31	-40
Nõuded toetuste eest (vt lisa 12)	1	264
Maksude ettemaksed	143	107
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	1	1
Kokku nõuded ja ettemaksed	367	612
Pikaajalised nõuded ostjate vastu	2	1

Lisa 5 Finantsinvesteeringud

Tuhandetes eurodes

	2013	2012
Pikaajalised finantsinvesteeringud aasta alguses	2 919	274
Osaluse suurenemine	177	2 645
Pikaajalised finantsinvesteeringud aasta lõpus	3 096	2 919

Ülenurme Vallavalitsus omab seisuga 31.12.2013 aktsiaid sanatooriumis Värskas 25 tk, sanatooriumis Narva-Jõesuu 88 tk, sanatooriumis Tervis 129 tk ja AS Emajõe Veevärk 2628 tk.

Bilansis on aktsiad kajastatud soetusmaksumuses. Konsolideerimisgrupile kuulus seisuga 31.12.2013 kui ka seisuga 31.12.2012 6,9% AS Emajõe Veevärk aktsiatest. Osalus on kajastatud kapitaliosaluse meetodil, kuna see kuulub avalikku sektorisse. AS Emajõe Veevärk osaluse maksumus suurenes 2013.aastal tulemi arvelt 177 tuhat eurot.

Aruandeaastal laekus dividende 3 995 eurot, sanatooriumilt Tervis 3 870 eurot ja sanatooriumilt Värskas 125 eurot.

Lisa 6 Osalused sihtasutustes

Tuhandetes eurodes

Käesolevas konsolideeritud majandusaasta aruandes on rida- reallt konsolideeritud järgmised valitseva mõju all olevad sihtasutused:

Nimetus	Aasta	Osaluse määr %	Tulemiaruaande näitajad			Bilansi näitajad aasta lõpus	
			Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovarad
SA Ülenurme Areng		100					
	2013		0	0	0	1	1
	2012		0	0	0	1	1

Lisa 7 Osalused tütaretevõtjates

Tuhandetes eurodes

Tütaretevõtjad

Käesolevas konsolideeritud majandusaasta aruandes on rida- reallt konsolideeritud järgmised valitseva mõju all olevad äriühingud:

Nimetus	Aasta	Osaluse määr %	Tulemiaruaande näitajad			Bilansi näitajad aasta lõpus	
			Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Netovarad
OÜ Olme	2013	100	1 174	1 172	2	602	169
	2012		1 173	1 197	-24	608	167
OÜ Ülenurme Teed	2013	100	404	386	18	182	149
	2012		336	322	14	184	130

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

Tuhandetes eurodes

Jääk seisuga 31.12.2012

Soetusmaksumus	19
Akumuleeritud kulum	-8
Põhivara jääkväärtus	11
 Akumuleeritud kulum	 -1

Jääk seisuga 31.12.2013

Soetusmaksumus	19
Akumuleeritud kulum	-9
Põhivara jääkväärtus	10

	2013	2012
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt (vt lisa 13)	8	8

Lisa 9 Materiaalne põhivara

Tuhandetes eurodes

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Jääk 31.12.2012						
Soetusmaksumus	71	12 960	453	384	1 901	15 769
Akumuleeritud kulum	0	-4 204	-265	-286	0	-4 755
Jääkväärtus	71	8 756	188	98	1 901	11 014
Soetused ja parendused	0	77	32	20	411	540
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	26	46	0	0	0	72
Ümberklassifitseerimine	0	2 229	0	8	-2 237	0
Müüdud vara soetusmaksumus	-1	-3	0	0	0	-4
Müüdud vara kulum	0	2	0	0	0	2
Kulum ja allahindlus	0	-827	-52	-41	0	-920
Ümberhindlus	1	0	0	0	0	1
Maha kantud soetusmaksumus	0	0	-12	-3	0	-15
Maha kantud kulum	0	0	8	3	0	11
Jääk 31.12.2013						
Soetusmaksumus	96	13 080	473	401	2 312	16 362
Akumuleeritud kulum	0	-5 029	-309	-324	0	-5 662
Jääkväärtus	96	8 051	164	77	2 312	10 700

Rahavoogude aruandes põhivara eest tasutud summad:

Soetused	-540 143
Tasutud 2012.a põhivara eest 2013. aastal	-152 548
Käibemaksukulu soetuselt	-102 105
Kokku tasutud põhivara eest	-794 795

Aruandeaastal põhivara müügist laekunud 54 787 eurot.

Lõpetamata ehitused objektide lõikes (eurodes):

Konsu kinnistu 4 474

Jalaka tn pikendus 59 590

Männi elamurajooni vee- ja kanalisatsioonitrassi ühendamine Ülenurme alevikuga 2 000

Tõrvandi- Lennujaam vee- ja kanalisatsioonitrassi rekonstrueerimine 6 985

Tõrvandi spordihoone II korruse ehitus noortekeskuseks 3 000

Kapitalirendi tingimustel renditud varad

Jääkväärtus 31.12.2012	10
Soetusmaksumus	16
Kulum	6
Jääkväärtus 31.12.2013	8
Soetusmaksumus	16
Kulum	8

Lisa 10 Muud kohustused ja saadud ettemaksed (tuhandetes eurodes)

	31.12.2013		31.12.2012	
	Lühiajaline	Pikaajaline	Lühiajaline	Pikaajaline
	osa	osa	osa	osa
Maksukohustused (vt lisa 3)	176	0	143	0
Muud tulevaste perioodide tulud	255	0	222	0
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed vt (lisa 12)	17	0	12	0
Võlad tarnijatele toodete ja teenuste eest	176	0	195	9
Võlad tarnijatele põhivara eest	0	0	153	0
Võlad töötajatele	156	0	131	0
Kokku muud kohustused ja saadud ettemaksed	780	0	856	9

Lisa 11 Laenukohustused Tuhandetes eurodes

	Järelejäänud tähtajaga						
Jääk seisuga	Kuni 1a	1-2a	2-3a	3-4a	4-5a	üle 5a	Kokku
31.12.2013							
Pangalaenud	169	123	100	100	100	350	942
Kapitalirent	3	2	0	0	0	0	5
Kokku	172	125	100	100	100	350	947
Jääk seisuga							
31.12.2012							
Pangalaenud	169	169	123	100	100	117	778
Kapitalirent	3	2	2	0	0	0	7
Kokku	172	171	125	100	100	117	785

Ülenurme Vallavalitsuse 2013.aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

Informatsioon laenulepingute kaupa (eurodes)

Laenu andja	Lõpptähtaeg	Intressimäär	Alusvaluuta	Jääk	Jääk	Intressikulu	
				31.12.2013	31.12.2012	2013	2012
SEB Pank	2015	2,94%	EUR	92 445	161 779	3 919	7 694
SEB Pank	2022	1,79%	EUR	850 000	616 667	15 445	6 053
Kokku:				942 445	778 446	19 364	13 747

Aruandeaastal võetud laenu 333 tuh eurot ja tagasi makstud 169 tuh eurot.

Kapitalirendi põhiosa makseid tasutud aruandeaastal 3 tuh eurot eurot. Laenu tagatiseks on valla eelarve.

Kapitalirenditingimustel renditud põhivarade kohta on esitatud informatsioon lisas 9.

Lisa 12 Saadud toetused

Tuhandetes eurodes

2013Tulud				Jääk
	Saadud sihtfin- e tegevus- kuludeks	Saadud sihtfin- e põhivara soetuseks	Muud toetused	31.12.2013 Laekunud ettemaksed
Rahalised				
sihtfinantseerimised	135	187	981	17
Riigieelarvest tasandusfondi	0	0	980	0
MKM teede remondiks	83	60	0	0
RM õppelaenudeks	14	0	0	0
PRIA koolipiim ja -puuvili	9	0	0	0
Tartu MV ujumise algõpetus,				
lapsehoiuteenus	3	0	0	0
Eesti Kooriühing kooridele	1	0	0	1
Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts				
rahvatantsurühmadele	1	0	0	0
Eesti Kultuurkapital üritusteks	1	0	0	0
Töötukassa palgatoetusteks	3	0	0	0
SM lasteaedade mänguväljakud	10	0	0	0
Kohalike omavalitsuste				
vahelised toetused- raamatud	10	0	0	0
EAS Soinaste LA ehitus	0	123	0	0
EAS Hajaasustuse veeprogramm	0	4	0	16
Äriühingud kultuuriüritusteks	0	0	1	0

Mitterahalised

sihtfinantseerimised	0	72	0	0
Peremehetu vara arvele	0	46	0	0
Keskkonnaministeerium maa üleandmine	0	26	0	0
Saadud toetused kokku	135	259	981	17

2012 Tulud

Saadud sihtfin- tegevus- kuludeks	Saadud sihtfin- e põhivara soetuseks	Muud toetused	Jääk 31.12.2012 Laekunud ettemaksed	Nõuded
-----------------------------------	--------------------------------------	---------------	-------------------------------------	--------

Rahalised

sihtfinantseerimised	82	900	886	12	264
Riigieelarvest tasandusfondi	0	0	875	0	0
Riigieelarvest teede remondiks	35	60	0	0	0
Rahandusministeerium	14	0	0	0	0
Põllumajandusministeerium	8	0	0	0	0
Haridusministeerium	1	0	0	0	0
Kultuuriministeerium	1	0	0	0	0
Tartu Maavalitsus	6	0	0	1	0
Siseministeerium	10	0	0	0	0
Sihtasutused, MTÜ-d					
projektide toetamiseks	6	7	0	11	0
EAS- Soinaste lasteaia ehitus	0	805	0	0	264
PRIA- Muusikakooli pillid	0	10	0	0	0
Kohalike omavalitsuste vahelised toetused	0	0	10	0	0
Muud avalik- õiguslikud					
jur. isikud projektide toetamiseks	1	0	1	0	0
KIK gümn aspiratsiooniseade	0	18	0	0	0
Mitterahalised					
sihtfinantseerimised	1	29	0	0	0
Kredex el.auto laadija	1	0	0	0	0
Sotsiaalministeerium elektriauto	0	29	0	0	0
Saadud toetused kokku	83	929	886	12	264

Lisa 13 Tulud kaupade ja teenuste müügist

Tuhandetes eurodes

	2013	2012
Tulud elamu- ja kommunaaltegevusest	843	851
Tulud haridusalasest tegevusest	322	280
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	127	96
Muud tulud kaupade ja teenuste müügist	95	86
Riigilõivud (vt lisa 3)	20	17
Üür ja rent kinnisvarainvesteeringutelt (vt lisa 8)	8	8
Tulud transpordialasest tegevusest	13	15
Tulud kaupade ja teenuste müügist kokku	1 428	1 353

Lisa 14 Muud tegevustulud

Tuhandetes eurodes

	2013	2012
Tulud loodusressursside kasutamisest (vt lisa 3)	17	24
Muud tegevustulud	57	2
Muud tegevustulud kokku	74	26

Lisa 15 Antud toetused

Tuhandetes eurodes

	2013	2012
Sotsiaaltoetused füüsilistele isikutele	-326	-302
Õppetoetused	-153	-147
Peretoetused	-110	-94
Toetused puuetega inimestele ja nende hooldajatele	-31	-25
Muud sotsiaaltoetused	-32	-36
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-357	-319
Toetus Kullerkupu eralasteaiale	-314	-294
Noortekeskuse üritustele	-24	-7
Projektile "Hajaasustuse veeprogramm"	-18	-7
Muud projektid	-1	-5
Maakondlike hariduskorraldusliku- ja ühistegevuse kuludeks	0	-6

Mittesihtotstarbeline sihtfinantseerimine	-131	-123
Spordikoolidele ja -seltsidele	-61	-56
Automenile transpordi korraldamiseks	-40	-40
Perearstidele	-21	-20
Muu mittesihtotstarbeline sihtfinantseerimine	-9	-7
Liikmemaksud	-20	-20
Kohalikule omavalitsusliidule	-11	-11
Muud liikmemaksud	-9	-9
Antud toetused kokku	-834	-764

Lisa 16 Tööjõukulud

Tuhandetes eurodes

Tegevusvaldkond	2013		2012	
	Töötajate arv	Töötasukulud	Töötajate arv	Töötasukulud
Haridus	152,6	1 328	138,65	1 082
Vaba aeg, kultuur	28,46	271	29,03	236
Vallavalitsus	8,99	126	9,16	122
Majandus	2	39	2	36
Sotsiaalne kaitse	3,67	35	3,5	31
Keskkonnakaitse	1	16	0,89	13
Volikogu	1,3	13	0,25	10
Elamu- ja kommunaalmajandus	0,45	2	0,45	2
Töötajate arv ja töötasukulud kokku	198,47	1 830	183,93	1 532
		2013		2012
Töötasukulud		-2 142		-1 835
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaksed		-732		-633
Erisoodustused		-10		-10
Töötajate õppelaenude kustutamine		-8		-8
Muud erisoodustused		-1		-1
Isikliku sõiduvahendi kasutamise hüvitis		-1		-1
Kapitaliseeritud tööjõukulud		5		1
Tööjõukulud kokku		-2 879		-2 477

Töötajate arvuna on esitatud keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale. Ajutiste töölepingute puhul ei ole töötajate arvu leitud. Ajutiste töölepingute alusel arvestatud töötasukulud aruandeperioodil olid 30 tuhat eurot ja võrreldaval perioodil 29 tuhat eurot.

Lisa 17 Muud tegevuskulud

Tuhandetes eurodes

	2013	2012
Tootmiskulud	-850	-882
Õppevahendite ja koolituse kulud	-474	-395
Käibemaksukulu	-282	-239
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-180	-152
Inventari majandamiskulud	-167	-53
Rajatiste majandamiskulud	-150	-147
Muud majandamiskulud	-108	-72
Sõidukite majandamiskulud	-103	-101
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	-102	-384
Toiduained ja toitlustusteenused	-80	-65
Administreerimiskulud	-66	-60
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	-22	-43
Sotsiaalteenused	-16	-13
Laekunud ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuded	9	14
Muud tegevuskulud kokku	-2 591	-2 592

Lisa 18 Seotud osapooled

	Töötajate keskmine arv majandusaastal (taandatud täistööajale)	Töötasude kogusumma majandusaastal (tuhandetes eurodes)
OÜ Olme	31	196
OÜ Ülenurme Teed	11	112
SA Ülenurme Areng	0	0
Konsolideerimisgrupi tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtkonna liikmete arv ja aruandeaastal arvestatud tasud:		
	Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna keskmine arv (taandatud täistööajale)	Tasude kogusumma (tuhandetes eurodes)
Volikogu liikmed	17	8
Vallavalitsuse liikmed	6	111
Asutuste juhid	9	101
Nõukogude liikmed	2,01	26
Kokku	34,01	246

Ülenurme Vallavalitsuse 2013.aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksuta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasud ja hüvitised. Muid täiendavaid olulisi soodustusi pole tegevjuhtkonna ega kõrgema juhtkonna liikmetele arvuandeaastal arvestatud.

Tehingud Ülenurme Vallavolikogu liikmetega seotud ettevõtetega:

Ettevõtte nimi	Saldo 31.12.2012	Tulud	Kulud	Saldo 31.12.2013
Tartumaa Omavalitsuste Liit	0	2	12	0
Ülenurme Gümna. Spordiklubi	0	1	8	0
Tartumaa Spordiliit	0	0	2	0
Kokku	0	3	22	0

Lisa 19 Konsolideerimata finantsaruanded

Konsolideerimata bilanss

Tuhandetes eurodes

	31.12.2013	31.12.2012
VARAD	12 546	12 402
Käibevara	1 571	1 108
Raha	938	322
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	458	396
Muud nõuded ja ettemaksed	175	390
Põhivara	10 975	11 294
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	141	141
Osalused sihtasutustes	1	1
Finantsinvesteeringud	253	253
Muud nõuded ja ettemaksed	1	6
Kinnisvarainvesteeringud	10	11
Materiaalne põhivara	10 569	10 882
KOHUSTUSED JA NETOVARA	12 546	12 402
Lühiajalised kohustused	561	658
Võlad tarnijatele	119	282
Võlad töötajatele	108	85
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	165	122
Laenukohustused	169	169
Pikaajalised kohustused	773	609
Laenukohustused	773	609
Netovara	11 212	11 135
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	11 136	10 592
Aruandeaasta tulem	76	543

Konsolideerimata tulemiaruanne

Tuhandetes eurodes

	31.12.2013	31.12.2012
TEGEVUSTULUD	6 467	6 323
Maksutulud	4 464	3 924
Tulud kaupade ja teenuste müügist	554	432
Saadud toetused	1 375	1 898
Muud tegevustulud	74	69
TEGEVUSKULUD	-6 376	-5 769
Antud toetused	-833	-764
Tööjõukulud	-2 471	-2 071
Muud tegevuskulud	-2 176	-2 137
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-896	-797
TEGEVUSTULEM	91	554
FINANTSTULUD JA -KULUD	-15	-11
Intressikulu	-19	-15
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	4	4
ARUANDEAASTA TULEM	76	543

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes

	2013	2012
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST	724	812
Aruandeperioodi tegevustulem	91	554
Korrigeerimised	897	258
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	896	797
Põhivara soetusega kaasnev käibemaksukulu	102	384
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist	-55	0
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-259	-929
Nõuete ja ettemaksete netomuutus	-106	-30
Kohustuste ja ettemaksete netomuutus	55	36
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST	-253	-1 518
Materiaalse põhivara soetus	-766	-2 158
Laekunud sihtfinantseerimist põhivara soetuseks	451	636
Laekunud dividendid	4	3
Laekunud intresse ja muid finantstulusid	1	1
Laekunud materiaalse põhivara müügist	57	0
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST	145	533
Laekunud saadud laene	333	667
Tagasi makstud saadud laene	-169	-119
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	-19	-15
PUHAS RAHAVOOG	616	-173
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	322	495
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	938	322
Raha ja selle ekvivalentide muutus	616	-173

Konsolideerimata netovara aruanne

Tuhandetes eurodes

Netovara seisuga 31.12.2011 **10 592**

Aruandeaasta tulem	543
Netovara seisuga 31.12.2012	11 135
Põhivara ümberhindlus	1
Aruandeaasta tulem	76
Netovara seisuga 31.12.2013	11 212

Eelarve täitmise aruanne

Tuhandetes eurodes

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kui juriidilise isiku kohta ja vastab oma koosseisult konsolideerimata finantsaruannetele (vt lisa 19). Kuna see on koostatud kassapõhisel printsiibil ja sisaldab teatud muid erinevaid arvestuspõhimõtteid, siis ei ole see konsolideerimata finantsaruannetega võrreldav (vt ka lisa 1).

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	5 918	6 047	6 090
Maksutulud	4 346	4 389	4 405
Füüsilise isiku tulumaks	4 244	4 281	4 295
Maamaks	95	101	103
Reklaamimaks	7	7	7
Tulud kaupade ja teenuste müügist	448	533	547
Saadud toetused tegevuskuludeks	963	980	980
Toetusfond (lg2)	963	980	980
Muud saadud toetused tegevuskuludeks	96	124	136
Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	96	123	135
Mittesihtotstarbelised toetused	0	1	1
Muud tegevustulud	65	21	22
Kohaliku tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu	43	0	0
Laekumine vee erikasutusest	10	12	12
Saastetasud ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitis	12	8	8
Muud tegevustulud	0	1	2
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	-4 962	-5 382	-5 169
Antavad toetused tegevuskuludeks	-808	-862	-843
Sotsiaaltoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	-327	-350	-342
Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	-315	-343	-335
Mittesihtotstarbelised toetused	-166	-169	-166
Muud tegevuskulud	-4 154	-4 520	-4 326
Personalikulud	-2 380	-2 491	-2 449
Majandamiskulud	-1 774	-2 014	-1 862
Muud kulud	0	-15	-15
PÕHITEGEVUSE TULEM	956	665	921
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-1 442	-1 151	-468
Põhivara müük (+)	0	57	57
Põhivara soetus (-)	-1 905	-1 640	-958
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	479	447	447
Finantstulud (+)	1	4	5
Finantskulud (-)	-17	-19	-19
EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+)/ PUUDUJÄÄK (-))	-486	-486	453

FINANTSEERIMISTEGEVUS	164	164	164
Kohustuste võtmine (+)	333	333	333
Kohustuste tasumine (-)	-169	-169	-169
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)	-322	-322	617
PÕHITEGEVUSE KULUDE JA INVESTEERIMISTEGEVUSE VÄLJAMINEKUTE JAOTUS TEGEVUSALADE JÄRGI	6 885	7 042	6 146
Üldised valitsussektori teenused	294	309	291
Vallavolikogu	19	19	20
Vallavalitsus	230	242	223
Muud üldised valitsussektori teenused	28	29	29
Valitsussektori võla teenindamine	17	19	19
Majandus	456	737	619
Põllumajandus	29	31	26
Ehitus	28	30	30
Maanteetransport	340	551	506
Ühistranspordi korraldus	58	124	56
Turism	1	1	1
Keskkonnakaitse	105	121	122
Jäätmekäitlus	7	9	9
Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	75	89	90
Muu keskkonnakaitse	23	23	23
Elamu- ja kommunaalmajandus	185	170	170
Veevarustus	63	27	24
Tänavavalgustus	96	104	107
Muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	26	39	39
Tervishoid	23	25	25
Ambulatoorsed teenused	23	25	25
Vaba aeg, kultuur ja religioon	642	657	626
Sporditegevus	75	75	75
Puhkepargid ja -baasid	2	2	1
Laste muusika- ja kunstikoolid	341	353	341
Noorsootöö ja noortekeskused	32	32	25
Raamatukogud	67	67	64
Rahva- ja kultuurimajad	104	106	99
Seltsitegevus	7	7	6
Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	12	12	12
Muu vaba aeg ja kultuur	2	3	3
Haridus	4 885	4 712	4 001
Lasteaiad	2 751	2 709	2 055
Gümnaasium	1 983	1 808	1 750
Koolitransport	42	44	44
Koolitoit	96	130	133
Õömaja	13	21	19

Sotsiaalne kaitse	295	311	292
Haigete sotsiaalne kaitse	1	3	3
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	40	40	32
Eakate sotsiaalhoolekande asutused	37	33	31
Muu eakate sotsiaalne kaitse	10	10	8
Toitjakaotanute sotsiaalne kaitse	3	7	4
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	145	155	153
Töötute sotsiaalne kaitse	2	2	2
Riiklik toimetulekutoetus	22	22	22
Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	4	3	2
Muu sotsiaalne kaitse	31	36	35
MUUD NÄITAJAD			
Aasta alguse seisuga			
Võlakohustused	778		
Likviidsed varad	322		
Aasta lõpu seisuga			
Võlakohustused	942		
Likviidsed varad	938		

Selgitused eelarve täitmise aruande juurde

Ülenurme valla esialgne eelarve kinnitati 26. märtsil summas 7 053 tuhat eurot. Lisaeelarve kinnitati 17. detsembril summas 157 tuhat eurot. Kokku on 2013. aasta lõplik eelarve 7 211 tuhat eurot, millest põhitegevuse tulud 6 047 tuhat eurot ja põhitegevuse kulud 5 402 tuhat eurot. Investeeringustegevuse tulud on 508 tuhat eurot ja kulud 1 659 tuhat eurot. Finantseerimistegevuse tulud on 333 tuhat eurot ja kulud 169 tuhat eurot. Põhitegevuse tulude eelarve täitmine on 100,7% ja põhitegevuse kulude eelarve täitmine on 96%. Investeeringustegevuse eelarve täitmine on 40,9% ja finantseerimistegevuse eelarve täitmine on 100%. Võrreldes 2012 aastaga suurenes eelarve maht 4,2%.

Tulud kaupade ja teenuste müügist esialgne eelarve oli 448 tuhat eurot, lõplik eelarve 533 tuhat eurot ja täitmine 547 tuhat eurot. Tulu liigi alla viidud 43 tuhat eurot esialgset kohaliku tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu kuna see oli vale tululiigi all. Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks esialgne eelarve oli 96 tuhat eurot, lõplik eelarve 123 tuhat eurot ja täitmine 135 tuhat eurot. Aasta jooksul laekus lisaks koolipiima ja –puuvilja toetust ning „Hajaasustuse programmi“ toetust. Põhivara soetuse esialgne eelarve oli 1 905 tuhat eurot, lõplik eelarve 1 640 tuhat eurot ja täitmine 958 eurot. Seoses Soinaste lasteaia ehituse lõpetamise ja sisustuse soetamisega oli planeeritud suure varuga, mida ära ei kasutatud. Kulud maanteetranspordile esialgne eelarve oli 340 tuhat eurot, lõplik 551 tuhat eurot ja täitmine 506 tuhat eurot. Jalaka tänava pikenduse kulud osutusid suuremateks, kui esialgu planeeritud, samuti ehitati Pargi tänavale ja Papli tänavale kõnniteed ning Tõrvandi lasteaia juurde parkla. Veevarustuse esialgne eelarve oli 63 tuhat eurot, lõplik eelarve 27 tuhat eurot ja täitmine 24 tuhat eurot. Esialgu oli planeeritud eelarvesse Ülenurme ja Tõrvandi alevike vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitus, paraku lükkus see projekt edasi. Lasteaedade esialgne eelarve oli 2 751 tuhat eurot, lõplik eelarve 2 709 tuhat eurot ja täitmine 2 055 tuhat eurot. Esialgu sai planeeritud suure varuga uue valmiva lasteaia sisustuseks kulusid.

Grant Thornton
Rimess Baltic

An instinct for growth™

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

ÜLENURME VALLAVOLIKOGU

Oleme auditeerinud Ülenurme Vallavalitsuse konsolideerimisgrupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilansi seisuga 31. detsember 2013, tulemiaruanne, netovara muutuste aruannet, rahavoogude aruannet ning eelarve tulude ja kulude täitmise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on esitatud lehekülgedel 11 kuni 37, on kaasatud meie poolt identifitseerituna käesolevale aruandele.

Juhtkonna kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Vallavalitsuse juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada meie auditi põhjal arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindluse selle kohta, et raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeaudiitori otsustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeaudiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamiseks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et meie kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt Ülenurme Vallavalitsuse konsolideerimisgrupi finantsseisundit seisuga 31. detsember 2013 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust, rahavoogusid ja eelarve täitmist kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Tartu, 10. juuni 2014

Raul Koni
Vandeaudiitor nr 253

Grant Thornton Rimess OÜ
Tegevusluba nr 3

Grant Thornton International Ltd. liikmesettevõtte

Grant Thornton Rimess OÜ
Riia 4
51004 Tartu
Eesti

T +372 730 6900
F +372 730 6901
E info@ee.gt.com
www.grantthornton.ee

REG. NR 10384467
KM NR EE1000866

Audit
Raamatupidamine
Maksud
Õigusabi
Finantsnõustamine

Majandusaasta aruande allkirjad

Ülenurme Vallavalitsuse 31.12.2013 lõppenud konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandest ja vandeaudiitori aruandest.

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Ülenurme vallavalitsus.

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on kinnitanud Ülenurme vallavolikogu oma 17.06.2014 otsusega nr 20. Vastav otsus kuulub käesoleva majandusaasta aruande juurde.

Volikogu esimees Heiki Sarapuu

Vallavanem Aivar Aleksejev